

KÜLÖNFÉLÉK.

Az Unitárius Irodalmi Társaság évi közgyűlését 1939 dec. 2-án tartotta Dr. Gál Kelemen elnöklete alatt. Elnöki megnyitó után Vári Albert alelnök bejelentette, hogy Dr. Ferenczy Géza elnök újabban megint 10.000 leit adományozott a multévi alapítványának a gyarapítására. Ezután P. Szentmártoni Kálmán főtitkár olvasta fel évi jelentését, mely az Irod. Társaság értékes munkásságáról tanuskodik. Majd kiosztották a pályadíjakat. Egyháztörténelmi dolgozattal 600 lei jutalmat nyert Ekárt Andor lelkész, 400 lei jutalmat Kelemen Imre lelkész, történelmi elbeszéléssel 1000 lei jutalmat kapott: P. Szentmártoni Kálmán. Szépirodalmi elbeszéléssel dicséretet nyert Fekete Lajos lelkész, történelmi elbeszélésekkel elismerést kaptak: Nagy Béla és Kelemen Imre lelkészek. Vári Albert megtette jelentését a „Keresztény Magvető“-ről, Hadházy Sándor pedig előterjesztette az évi számadásokat és költségvetést. Közgyűlés főtitkárnak és pénztárnoknak köszönetet mond. Az Irodalmi Társaság rendes tagoknak megválasztotta Fülöp József költőt és Lakatos István zenemű íróit.

Egyházi gyűléseink Kolozsvárt. Mozgalmas napjai voltak egyházunknak december 2—5 napjain Kolozsvárt. A folyó évi Főtanács és a vele kapcsolatos különböző egyházi és társadalmi alakulatok tartották meg évi rendes közgyűléseiket. December 2-án d. e. az egyetemes Lelkészkör tartott gyűlést, amelyen Ürmösi Gyula imádsága, az elnöki megnyitó s a hivatalos ügyek intézése mellett egy érdekes előadás hangzott el. Dr. Fikker János Káténk reformja címen tartotta élénk eszmecserét kiváltó előadását. Ugyanez időbengyűlésezett a Tanítók Egyesülete. Ugyanaz nap d. u. 4 órakor tartotta közgyűlését az Unitárius Irodalmi Társaság, melyről külön számolunk be. 5 órakor volt a Dávid Ferenc egylet közgyűlése, melyen Simén Dániel imádságán, Dr. Gál Miklós elnöki megnyitóján, Benczédi Pál

titkár, Gálffi Lőrinc pénztáros évi jelentésén kívül Dr. Kovács Lajos tartott érték felolvasást. Este 8 órakor a Nőszövetség rendezett a templomban orgonahangversenyt. Dec. 3-án kezdődött az E. Főtanács, mely lelkészszenteléssel volt összekötve. Bálint Ödön esperes volt a hivatalos szónok. A Főtanács tárgysorozatából különösen a nevelésügyi- és a jószágfelügyelőségi jelentések vetettek szélesebb hullámokat. A többi viharosnak ígérkező tárgyakat, az elnökségnek sikerült szűkebb mederbe szorítani.

„Erős várunk nekünk az Isten“. Ezt énekelték a helsinki pályaudvaron ezek akkor, amikor a moszkvai tárgyalásokra induló finn küldöttséget bucsuztatták. Az ágyuk dörgése és a bombák robbanása által okozott idegtépő lármában az Istenben való hitnek ez a bizó hangja mintegy utmutatás ennek a megbomlott világnak amaz irány felé, ahol megtalálhatja régen elveszített lelki nyugalmát s megkezddheti egy szebb jövőt építő munkáját.

A zsidók áttérése. Mivel a mai nehéz időkben a zsidók közül többen spekulációból tértek át valamely keresztény egyházba, ezért a Jugoszláv királyság Ref. Keresztény Egyház Országos Tanácsa a zsidók áttérését a következőképpen szabályozta: Az áttérni akaró az első jelentkezés után egy évi előkészítésben részesül. Ez idő alatt minden vasárnap az istentiszteleteken, ezen kívül a bibliai órákon, a gyülekezeti munkában és a konfirmációi előkészítésben résztvenni tartozik. A konfirmációra való előkészítés hetenként legalább egyszer történik. A vizsgát a presbitérium előtt az esperesi vizsgálat alkalmával kell letennie s csak azután keresztelhető meg. Amely lelkész ezektől eltér, fegyelmi vétséget követ el.

Az angol unitáriusok egységi törekvései. A múlt század második felétől kezdve az angol szabad keresztény mozgalom keretében sokféle irányzat támadt. A szellemi élet kiszélesedése következtében az ugyanazon vallásközösséghez tartozó hivek tábora is csoportokra oszlott aszerint, hogy a szellemi élet milyen területéről indultak ki az egyes hittételek magyarázásánál. Ez a tény sok félreértésre adott és ad alkalmat, különösen akkor, amikor egy vallásos közösség kifelé képviselteti önmagát. Az angol unitáriusok régóta szükségét érzik annak, hogy a különböző hitfelfogások egységesítése a mozgalom igen fontos kelléke. Az évek során sok ilyenirányú kísérlet történt. Természetesen nem nagy sikerrel, mert az unitarizmus hit- és eszmevilága annyira gazdag, hogy a néze-

tek és vallásos élmények gazdag változatosságát hitcikkekbe beszorítani lehetetlen. Az utóbbi időben egy rövid mottószerű tétel igen népszerűvé vált. Az unitárizmus 5 pontjának nevezik ezt. „Isten Atyasága, az ember Testvérisége, Jézus Vezetői volta, Isten győzelme, az Emberiség haladása.“ Ehez sokan hozzácsatolják: „Üdvözlés jellem által és a Lélek halhatatlansága.“ Ez a rövid és bizonytalan hitformula egyáltalán nem kielégítő, mert sok vitára és félreértésre ad alkalmat. Az idéni Főtanácsi Ülés (General Assembly) újból tárgyalta ezt a problémát és egy 12 tagú bizottságot küldött ki azzal a megbizással, hogy írja körül az unitárizmus pontos hitvilágát. A bizottság feladata természetesen nem az, hogy egy hitvallást vagy teológiai rendszert, mint legfőbb tekintélyt állítson össze, hanem az, hogy a csoport tagjai eltérő nézeteik és különböző utak mellett is igyekezzenek bizonyos „csoport-gondolatvilágot“ kialakítani a szabad keresztény társadalom különböző rétegeiben. Reméljük, hogyha a bizottság teljesen nem is oldja meg a problémát, rövid idő alatt látható eredményt mutat fel.

Benedek Gyula.

A Hitvallások Világkongresszusa (World Congress of Faith) 1939. jul. 3—11-ig a Sorbonne egyetemen (Páris) tartotta negyedik világkonferenciáját. Az üléseken az összes nagyobb egyházak képviseltették magukat, — a Római Kath. Egyház legelőször. A Szabad Ker. Felekezetek Nemzetközi Szövetsége (I. E. R. F.) is küldött üdvözlő levelet.

Benedek Gyula.

A Keresztény Ifjak Világkonferenciája (World Conference of Christian Youth) 1939. jul. 24—aug. 2-ig Amsterdamban tartotta összejövetelét. Egyetemességénél fogva a konferencia az oekumenikus mozgalom történetében, nem zárva ki a Népszövetséget sem, egyedülinek mondható. 65 ország ifjúsága 1338 hivatalos képviselőt küldött; a 437 hivatalos látogatóval együtt a konferencia taglétszáma 1775 volt. 220 vallásos szervezet és nemzeti egyház képviseltette magát. Anglia és Észak-Amerika együtt mintegy 600, Ázsia 115, Ausztrália 45, Afrika 25 és Dél-Amerika 25 hivatalos képviselőt küldött, Angliából 16, U. S. A.-ból 50 vallásos szervezet és 19 felekezet képviseltette magát, ezenkívül az ifjúsági világszervezetek többszáz képviselőt küldtek. Európából csak Görög,- Orosz,- és Németország nem képviseltette magát. A konferencia általános tárgyköre: keresztény közösség a modern világban. Ezt 7 altételre bontva, a résztvevők 43 vitacsoportban tárgyalták az általuk választott

kérdéseket. A tárgyalások és ülések légköre kissé orthodox volt, mindemellett a sokféle faj, színű, nyelvű vallású és gondolkodású ifjuság között az egyetértés és testvériség teljes volt s egy eljövendő kor képét vetítette a szemlélő elé. A királyi család, a kormány és Amsterdam városa részéről a konferencia a legnagyobb jóakaratot, vendéglátást és támogatást élvezte. *Benedek Gyula.*

Walbaum és az eretnokség. *Walbaum* a német unitárius mozgalom megindítója, midőn azt a vádat hozták fel ellene, hogy hiveit a dogmák helyett az eretnokség zászlója alá sorakoztatja, így válaszolt: „Nem baj, ha ez az eretnokség nem más, mint a vallás észszerű tisztítása és egyszerűsítése s visszamenés ama mély vallásos érzés és sejtés őseredetére, hogy az Isten egyetlen egy, benne élünk és vagyunk, tőle, általa és érte vannak mindenek“.

Gyászhirek. *Dr. Szolga Ferencné sz. Jakabházi Jakabházy Ilona* 16 évi súlyos betegség után 51 éves korában szeptember 20-án Sz.-Keresztúron meghalt. Isten egy szép és kedves családdal áldotta meg, amely annyi örömet és boldogságot ígért számára. De a teljes fényében pompázó nap elébe komor felhők tornyosultak, amelyeket a tova tűnő évek sem tudtak eloszlatni. A napsugár a családi otthonból eltávozott. A gondos férj és szerető gyermekek tehetetlenül nézték a lassu hervadást, aminek csak a halál vehetett véget. Isten adjon neki ama jobb hazában kárpótlást, szereteteinek pedig vigasztalást.

Misgán Jánosné szül. *Nagyernyei Kelemen Erzsébet* élete 29-ik évében súlyos szenvedés után november 21-én Kolozsvárt jobb hazába költözött. Egész lényéből a jóság és szeretet áradott. Szép remények között szállott ki a családi otthonból. Azonban az élet viharai szárnyát korán letörték s itt hagyta ezt a sívár világot, hogy régen elköltözött édesanyja mellett nyugalmat találjon. Kelemen Lajos folyóiratunk munkatársa egyetlen gyermekét gyászolja az elhunytban. Őszinte részvéttel osztozunk az ő és az ifju férj bánatában.

Dr. Nagy Benedek élete 27-ik évében, november 12-én Kolozsvárt elhunyt. A szorgalmas ifjut, mikor a célhoz érkezett, akkor támadta meg a romboló kór. Hiába állott őrt betegágyánál az orvosi tudomány mellett az édes anyai szeretet. Tóth István tanár nevelt fiát gyászolja az elhunytban. A halottnak nyugalmat, a bánatos szülőknek vigasztalást kívánunk.

Szerkesztésért felel: VÁRI ALBERT.

